

خودمراقبتی پس از

سکته مغزی(1)

واحد آموزش به بیمار

بیمارستان آیت الله طالقانی

تهیه کننده: مرضیه سادات موسوی

سرپرستاربخش داخلی زنان

تایید کننده: دکتر میترا صدریان

متخصص داخلی مغز و اعصاب

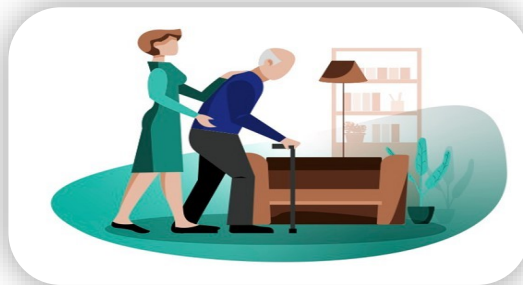
تاریخ تهیه: 1400/11/07

تاریخ بازنگری: 1404/11/07

منبع: کتاب داخلی_جراحی برونر سوارث

و کتاب آموزش به بیمارگانابو

- ♦ بیمار ممکن است خیلی راحت به خنده و یا به گریه در آید. معمولاً این حالت ها با گذشت زمان بهبود می یابند.
- ♦ افسردگی مشکل شایع و جدی در بیماران دچار سکته می باشد.
- ♦ اگر افسردگی بر زندگی بیمار تسلط یابد در آن صورت لازم است به روانشناس جهت مشاوره و یاروانپزشک مراجعه نماید.
- ♦ خانواده بیمار سکته مغزی با حمایت مداوم از بیمار و تقویت مثبت پیشرفتهای به وجود آمده، می تواند بسیار کمک کننده باشد.
- ♦ از حمایت بیش از حد بیمار خودداری کنید تا در انجام فعالیت های روزمره و در حد توان دچار وابستگی به مراقب و یا عدم انجام فعالیتها نگردد.
- ♦ موفقیت ها و پیشرفت های بیمار را تحسین کنید.
- ♦ بیمار را تا حد ممکن به انجام فعالیت های مستقل تشویق کنید.
- ♦ بیمار را در استفاده از واکر یا صندلی چرخدار کمک کنید.

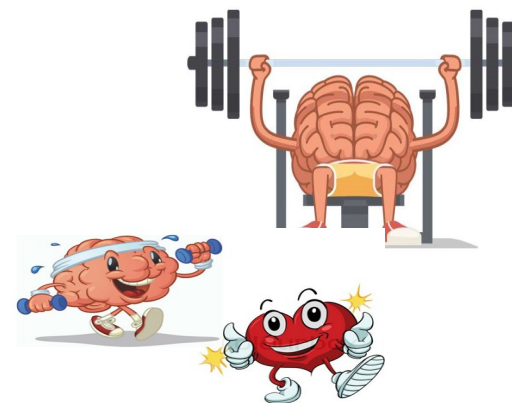

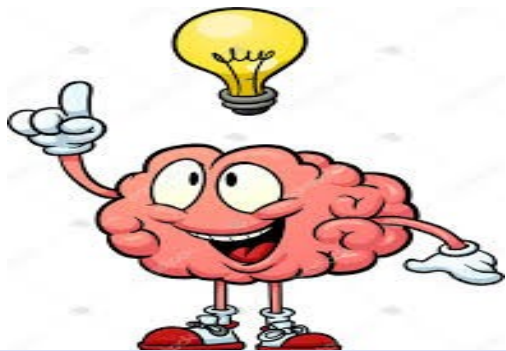
ارجاعات و پیگیری ها :

مراجعه منظم و پیگیر به پزشک معالج، کنترل منظم فشارخون، مصرف صحیح داروها طبق دستور پزشک رارعايت فرمایید.

در صورت نیاز و توصیه پزشک معالج پیگیر مراجعه منظم به گفتاردرمانی، فیزیوتراپی، کاردرمانی و باژتوانی باشید.

- ♦ هر چه زودتر باید بیمار را در پایین آوردن از تخت یاری نمایید.
- ♦ ابتدا به بیمار آموزش دهیم که تعادل خود را هنگام نشستن حفظ کند و سپس یاد بگیرد که تعادل خود را هنگام ایستادن حفظ کند. تلاش برای حرکت دادن و راه رفتن بیمار باید در طی زمان های کوتاه و مرتب صورت گیرد.
- ♦ به محض اینکه بیمار توانست بنشیند باید وی را تشویق نمود تا به بهداشت و نظافت شخصی خود بپردازد. مثل شانه زدن موها، مسواک زدن، تراشیدن موهای صورت با کمک ریش تراش برقی، استحمام و خوردن غذا که با یک دست می توان آن را انجام داد.
- ♦ استفاده از یک آئینه بزرگ حین پوشیدن لباس، بیمار را نسبت به پوشش ناحیه آسیب دیده آگاه می سازد.
- ♦ اعضای خانواده نقش مهمی در بهبود بیمار ایفای نمایند.
- ♦ باید اعضای خانواده را به استفاده از سیستم های حمایتی و انجام مشاوره تشویق نمود، چرا که اقدامات مذکور به آنها کمک خواهند کرد تا با استرس جسمی و روحی ناشی از مراقبت بیمار، کنار آیند.

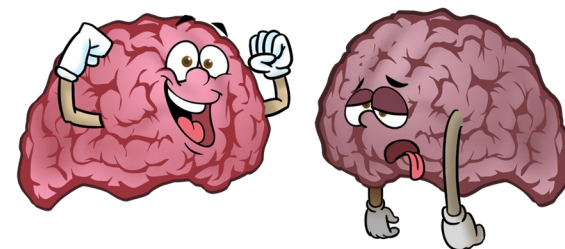

- ◆ به بیمار آموزش می دهیم که انگشتان خود را به هم قلاب کند کتف را به جلو کشیده و هر دو دست را به سمت بالای سر بلند کند این عمل باید در طول روز تکرار شود تا ضمن کاهش درد شانه، از ورم دست پیشگیری شود.
- ◆ بیمار را تشویق کنید تا سمت آسیب دیده را در دفعاتی طی روز ورزش دهد.
- ◆ دوره های مکرر اما کوتاهی برای ورزش طرح ریزی کنید.
- ◆ در خلال انجام حرکات ورزشی باید نشانه هایی از قبیل کوتاه شدن تنفس - درد قفسه سینه و افزایش ضربان قلب را در نظر بگیرید.
- ◆ به بیمار باید یاد آوری نمود و وی را تشویق کرد تا در طول روز به انجام ورزش در نیمه آسیب دیده بدن بپردازد.
- ◆ حین انجام ورزش و با چرخاندن پا ، پای سالم را زیر پای آسیب دیده قرار داده و آن را به حرکت در آورید.

- ◆ وضعیت بدن را هر ۲ ساعت یکبار تغییر دهید و پوست بیمار را خشک و تمیز نگه دارید.
- ◆ در بیماری که دچار سکته شده است به دلیل تغییرات حسی ، عدم توانایی واکنش نسبت به فشار و ناراحتی ناشی از چرخیدن یا حرکت کردن، خطر آسیب دیدگی بافتی و صدمات پوست وجود دارد.
- ◆ ماساژ ملایم پوست سالم (پوستی که قرمز نباشد) و تغذیه مناسب عوامل دیگری هستند که به حفظ سلامت طبیعی پوست و بافت کمک می کند.
- ◆ برای قرار دادن بیمار در وضعیت خوابیده به پهلو ، قبل از چرخاندن وی می بایست بالشی مابین پاهایش قرار دهیم.
- ◆ برای جلوگیری از بروز ورم و بهبود جریان برگشتی خون نباید ران را خیلی خم کرد.
- ◆ با استفاده از بالشی در زیر بغل از نزدیک شدن شانه به بدن جلوگیری کنید .
- ◆ برای پیشگیری از ورم و آسیب ، بازوی مبتلا را بالا ببرید.
- ◆ بیش از ۷۰٪ از بیماران دچار سکته از درد ناحیه شانه رنج می برند که همین امر مانع فراگیری مهارتهای جدید در آنها می شود.
- ◆ برای جلوگیری از بروز درد شانه پرستار مرکز نباید توسط شانه ای که حالت سست و آویزان دارد بیمار را از جا بلند کند و یا از اطراف شانه و دست آسیب دیده، وی را بکشد. این امر درد شدیدی را به وجود خواهد آورد.

خودمراقبتی پس از سکته مغزی

اگر چه توان بخشی از روز وقوع سکته آغاز می شود ، این مراحل در طول دوره پس از سکته مغزی تشدید می یابد و نیاز به تلاش و همکاری گروهی دارد.

هدف اصلی از برنامه ریزی مراقبت پرستاری از بیمار سکته مغزی، بهبود وضعیت حرکتی و اجتناب از درد شانه و موفقیت در امر مراقبت از خود (کنترل دفع ، سلامت پوست و ...) می باشد.

بدین منظور نکات زیر را رعایت فرمائید :

- ◆ درحین برقراری ارتباط با بیمار، به تدریج از سمت غیرمبتلای بیمار به سمتی که مشکل دارد حرکت کنید.
- ◆ بیمار را تشویق کنید در میدان دید طرف مبتلاناگاه کند.
- ◆ بیمار را تشویق کنید تا از سمت مبتلای بدن خود نیز در مراقبت از خود استفاده کند.
- ◆ بیمار را تشویق کنید تا برای شنیدن بیشتر از گوش سمت مبتلا استفاده کند.